

8 Sie 2006 godz. 02:15 napisał Pan Administrator

Kata karate Kyokushin

Wybór i tłumaczenie oparte na książce Cameron Queen "Budo karate Mas Oyamy"

WPROWADZENIE

Kata Kyokushinkai mają swoje źródło w dwóch prądach teorii/nauki karate: systemu goju-ryu Chojuna Mijagi (1888-1953) i systemu shotokan Gichina Funakoshi (1868-1958). Te z kolei systemy walki swoje korzenie kata mają w chińskim Kempo, które rozwijały się odmiennie w różnych częściach Chin.

Południowe Chiny były zasadniczo obszarem rzek i pól ryżowych. Podstawowymi typami działalności były tam: wiosłowanie, rybołówstwo, uprawa ryżu, czyli zajęcia sprzyjające rozwojowi silnej górnej części ciała. Bitwy często miały miejsce na miękkiej wiejskiej ziemi, dlatego podstawą było utrzymanie równowagi i zwartości. Dystans walki był niewielki. Stąd sztuka walki miała tendencje do koncentrowania się raczej na stabilności niż mobilności, z twardymi, silnymi ruchami rąk, rozwijającymi się w dół linii Teorii Koła i Punktu. Kata były często dość spokojne i majestatyczne, techniki skupione na rękach i plecach, z ruchami w silnej, niezachwianej postawie zasadniczej. Poważnie były też przestudiowane liczne metody oddychania. Kata Tensho - to dobry przykład kata, na które wpływ wywarł południowy styl kempo.

Wschodnie Chiny to przede wszystkim odkryty obszar równin, który sprzyjał takiemu stylowi życia, gdzie rozwijały się silne biodra i nogi. Ziemia była sucha, a ludzie byli myśliwymi i poruszali się pieszo lub konno.

Kata wschodniego stylu posługiwały się ruchami o szerokim rozmachu, z dużą ilością technik skoków. Dystans walki pomiędzy przeciwnikami był wystarczająco duży. Bloki i uderzenia były proste [po linii prostej] i wydawały się twarde, w porównaniu ze stylami południowymi. Wszystkie one były silne, kiedy wykonywane były umiejętnie. Kata Tsuki-no - to typowy przykład kata wpływów wschodnich.

Na Okinawie głównie rozwijały się trzy style karate Naha-te, Shuri-te i Tomari-te, Style te ćwiczone były w okręgach położonych blisko siebie i stąd więcej je łączy niż dzieli. Na zewnątrz, techniki bardzo się różniły, lecz wydaje się, że było to spowodowane tylko podkreśleniem różnych aspektów tych samych ogólnych zasad karate, które rozdzielały wszystkie trzy style. Często te same kata ćwiczone w różnych szkołach, choć nazwy ich różniły się.

We wczesnych latach, Mas Oyama miał możliwość trenować z mistrzami zarówno Południowego jak i Wschodniego nurtu w Japonii i w Korei. Dlatego Kyokushin to unikalne połączenie obu szkół, co widać w różnorodnych pięknych i silnych kata.

Karateka Kyokushin swobodnie porusza się i w małym i w dużym dystansie. Uderza rękoma wyjątkowo silnie i jest równie wprawny w bliskich chwytach rękoma, jak i w twardych kolistych blokach. W kata Kyokushin można znaleźć wiecznie żywy związek z przeszłymi mistrzami karate i poprzez te kata

przedłuża się tradycja klasycznej sztuki karate.

Ze względu na główne źródło wpływów, kata Kyokushin mogą być pogrupowane w następujący sposób: Południowy wpływ szkoły Naha-te: Sanchin, Tensho, Gaksai-Sho, Geksai Dai, Saiha, Sanchin, Garju, Seipai Wschodni wpływ szkoły Shuri-te: Tsuki No Kata, Kanku (Kushonku), Susiho (Useishi, Toiushiho).

Wszystkie te kata, z wyjątkiem Yantsu i Garju, można znaleźć w tej czy innej formie w innych podstawowych stylach karate. Garju to kata pod silnym wpływem południowym, zostało stworzone przez Mas Oyamę. Yantsu - to kata, które często znajdujemy w wielu szkołach chińskiego Kempo. W przeszłości kata kyokushin było więcej, głównie kata z Shotokan, ale zostały one zredukowane.

Oyama po przez praktykę i doświadczenie upewnił się, że techniki kata Kyokushin powinny symulować prawdziwą walkę, i kata, które nie mają takiego czystego, praktycznego zastosowania, zostały wyłączone z programu nauczania. Ciekawe jest, że kata ćwiczone przez początkujących wywodzą się ze stylu Shotokan będącego pod wpływami wschodnimi.

1. Funakoshi zajmując się rozwojem karate w Japonii, spotkał się z zadaniem nauczania ludzi, którzy w ogóle nie znali podstaw sztuki walki. W epoce, gdy kumite jako bezpośrednia walka nie było praktykowane, konieczne należało opracować lub zmienić kata, które były proste w wykonaniu, ale dobrze służyły przekazywaniu podstaw. W ten sposób Funakoshi stworzył kata Taikyoku i zmienił inne, takie jak Pinian, aby odpowiadały założonym celom. Kata Pinian były stworzone przez Itosu w 1905r. w celu ułatwienia nauczania dzieci, którymi się zajmował w szkole społecznej na Okinawie od 1901r.
2. Mas Oyama wybrał i przeniósł do Kyokushin przede wszystkim cechy kata Goju-ryu. Najprawdopodobniej uznał, że południowo-chińskie teorie dwóch rąk oraz koła i punktu mają pierwszorzędą wagę dla jego karate. Chociaż większość swojej wiedzy na temat koncepcji chińskich sztuk walki Sosai Mas Oyama zdobył w Chinach i Korei, wiedza ta była wzmocniona teoriami Goju, których uczył się pod okiem mistrza So Nei Chu. Wiele zaawansowanych technik Kyokushin wziętych zostało przez Sosai Oyamę z jego wczesnego zgłębiania Południowych chińskich sztuk walki.

KATA POCHODZENIA POŁUDNIOWEGO

Sanchin - **"Trzy bitwy"**. To kata ma różne interpretacje, na przykład: koordynacja postawy zasadniczej, oddechu i ruchów rękoma, lub zjednoczenie ciała, umysłu i ducha. Sosai Oyama także mówił o koordynacji umysłu, ducha i techniki. Według Sosai Oyamy są trzy zasady ważne dla opanowania kata:

1. Tempo techniki 2. Punkty siłowego nacisku 3. Kontrola oddechu One także mogą być uważane za trzy punkty koordynacji w Sanchin. Kata to przywiózł na Okinawę z Chin Kanriu Higanna. Na tym kata oparły swoje nauki szkoły Naha-te. Wydaje się także, że Sanchin wywodzi się jeszcze z czasów Badhidarmy i klasztoru Shaolin.

Tensho - **"obracające się dłonie, zmieniające się ręce"**. Kata to stworzył Chojun Mijagi jako dopełnienie do Sanchin. Mijagi opracował Tensho po głębokich studiach chińskiego kata Rokkiszu. Sosai Oyama mówił, że jest to najważniejsze ze wszystkich zaawansowanych kata karate.

Gekesai-Sho "**podbijaj i zdobywaj - młodszy**"

Gekesai-Dai "**podbijaj i zdobywaj - starszy**" Może również oznaczać "zdobywaj szturmem fortecę". Nie ma szczególnych przyczyn dla stosowania etykiet "starszy" i "młodszy" w przeciwieństwie do "jeden" i "dwa".

Kata Gekesai były stworzone przez Mijagi w 1940r. w celu wyuczenia silnych i potężnych ruchów.

Saifa - "**maksymalne zniszczenie**". To kata także stworzył Mijagi. Nazwa daje uczucie maksymalnego wyrażenia potencjału przez instrument ciała.

Seienchin - Dwuznaczna nazwa. Często tłumaczona jako "**szturm wewnątrz spokoju**". Dosłownie oznacza "**atakuj zbuntowaną osadę**", lub "**stłum odstępstwo**", w zależności od tego, w jakich znakach chińskich jest napisana. Nazwa ukazuje konieczność prześcignięcia słabości ducha i stłumienie wszelkich pragnień poddania się przy spotkaniu z życiowymi próbami. Należy "**stłumić buntujące się serce**".

Garyu - "**Opierający się smok**". W filozofii słowo Garyu odnosi się do wielkiego człowieka, który pozostaje w niewiedzy. Kata to zostało stworzone przez Mas Oyamę. Garyu było jego pseudonimem w jego wczesnej działalności w karate. Prawdziwy karateka rozwija w sobie ducha pokory i jak opierający się smok, ma siłę, lecz decyduje się jej nie 'wypuszczać'.

Seipai - "**osiemnaście rąk**". Było to jedno z najbardziej rozwiniętych kata w szkołach Naha-te, choć to kata, które znane jest w Kyokushin, tak różne jest od wersji Goju, że można je w ogóle uważać za osobne kata.

KATA POCHODZENIA WSCHODNIEGO

Taikyoku - "**pierwsza przyczyna**". Taikyoku kata były stworzone przez Gichina Funakoshi. Sosai Oyama opisuje kata Taikyoku jako podstawę wszystkich kata, którego należy się nauczyć, zanim pójdziesz się ścieżką karate.

Pinian - "**Spokojny umysł, spokojne bezpieczeństwo**". 5 Kata Pinian zostało stworzonych przez Anko Itosu (instruktora Funakoshi) w 1905r., jako uproszczona wersja przeniesionych z Chin form (włączając kanku), po to, aby uczyć dzieci. 'Oddany trening karate-do przyniesie spokój ducha i ukojenie stanowczego serca'.

Yantsu - Mówi się, że jest to imię chińskiego wojskowego attache na Okinawie w XIX wieku. Czasem tłumaczy się je także jako "**zapewnić czystość**", wskazując na to, że każdy powinien codziennie wyęźać wszystkie siły w bitwie życia, w celu przezwyciężenia słabości i pozostania czystym w sercu.

Tsuki No Kata. Kata uderzeń pięścią. Kata to uczy pilnować i kierować siłą uderzenia w dowolnym kierunku i różną bronią.

Sushiho - "**pięćdziesiąt cztery stopy**". Kata to było jednym z dwóch najbardziej rozwiniętych w szkołach Shuri-te. Poza tym, że prawdopodobnie istnieje liczbowy związek pomiędzy nazwą i liczbą ruchów w pierwotnej formie, liczba 54 związana jest także z filozofią buddyjską.

Kanku - "**ujrzyj niebios**", "**spójrz w niebo**". Początkowo kata to nazywało się "Kushanku". Mówi się, że nazwa związana jest z chińskim attache wojskowym na Okinawie. Historyczny Kushanku (Guan Kiu), który związany był z wprowadzeniem kata Kanku, przybył na Okinawę w 1756r. Był on ekspertem walki wręcz i zademonstrował swoje zdolności, przebywając na Okinawie. Wydaje się, że kata Kanku do dziś zawiera wiele elementów pierwszych występów Kushanku. Właśnie to kata wybrał Funakoshi do wykonania na pierwszym publicznym pokazie karate-do w Japonii, w 1922r. Kanku to wyższe kata w Kyokushin. Kiedy ręce wykonującego łączą się w otwartej pozycji, patrzy on przez ręce na niebiosy i zastanawia się nad znaczeniem bohaterstwa i waleczności dla człowieka i o nieskończoności nieba - "Jutro znów wstanie słońce, a z nim przyjdzie nowa nadzieja, jakkolwiek trudnym nie wydawałby się dzień dzisiejszy".

Chociaż utrzymanie tradycji sprawia, że niezbędne jest surowe zachowywanie dokładności formy, osobiste studium powinno przywieźć do szerokich różnorodnych zmian i wariantów, mających na celu praktyczne zastosowanie kata w realnej walce. Jednakże w kontekście własnych, osobistych poszukiwań tradycja powinna być zachowana. Poszukiwania takie są niezmiernie ważne, jeśli ćwiczący rzeczywiście chce zrozumieć kata. Sosai Mas. Oyama twierdził: "**Formy, wykonywane jedynie w celu pokazu, są w karate bezsensowne**". Jak wskazał Sosai, powinniśmy odnosić się do kata jak do liter, w których wyrażają się wnioski i zdania naszego karate.